

نگاهی به نسبت هنر اسلامی و ناتورالیسم

شهرام پاروکی

چرا هنر اسلامی غیر ناتورالیستی است؟

در هنر اسلامی توجه تنزیه‌ی پر خلاق مسیحیت یا بودیسم بیشتر مطرح است. زبردست است که در مقام تشبیه آثار هنری پیدا می شود ولی این تشبیه نمی تواند یک تشبیه ناتورالیستی یا رئالیستی باشد. چرا که هنر اسلامی تبدیل به یک شکل غنی می شود و دیگر نمی توانیم تنزیه مطلق را در آن رعایت کنیم. اسلام تنزیه بسیار تأکید دارد و تأکید می بر توحید می شود در هیچ دیدن دیگری وجود دلیل هنرمندان در عالم اسلام هنر هنری را باید چنان نشان دهند که این زیبایی در حقیقت حاکی از زیبایی الهی باشد. به عبارتی دیگر از آنجایی که چیزی جز خدا زیبایی و حسن مطلق نیست هنر عرفانی اسلامی می گوید که جمال الهی را به صورت آیات الهی نشان دهد و خاطر نشان می سازد که زیبایی موجود در طبیعت، خودش بالاتر از چیزی نیست بلکه حاکمیت از طبیعت است. هر آنکه در عالم طبیعت به زیوریت متوجه شود در عین آنکه مظهر حق باشد فی نفسه نمی تواند در نظر مظهر خود، بلکه ما با عالم طبیعتی سر کار داریم که مظهر حق است. به همین جهت در هنر اسلامی زیبایی مادی و محسوس چنان که به عین محسوس عالم محل توجه ما نیستند، بلکه ما را در عالم مثال عالم خیال می شویم چنان که مولانا درباره منشأ هنرها در خیال می گوید چیست اصل و پایه هر پشه ای از جز خیال و عرض بر اندیشه ای، در ایستادگی است - علم خیال یا عالم ملکوت به عنوان عالم طبیعت یا ناسوت سخن گفته می شود که با هنر نسبت پیدا می کند. این عالم واسطه و برزخ میان عالم

اجسام طبیعی و عالم معناست. از این رو هنر تنها علمی است که هم از مادیات و هم از معنایات بهره مند است. به تقسیم عرفا کشفهای هنری و عرفانی به واسطه عالم مابعد حاصل می شود در این عالم است. سوره نهای هنری در اسلام باید جامع تشبیه و تنزیه باشد نه مادی صرف و نه معنوی صرف، لذا جای آن در عالم خیال است. در عالم خیال و عالم مثال ماده به اندازه های فیزیکی نیست، چنانکه در نگارگری ها می توان مشاهده کرد چرا که مکان نگارگریها مکان مثالی است. از این رو نگارگری ها هافق سه بعد یا پرسپکتیو است و به همین دلیل اندیشه عدم تشبیه ناتورالیستی و هنر عرفانی اسلامی غلبه دارد. این مظهر را مولانا در آن داستان مشهور یعنی مرآه، قرن رومیان و چینیان در دفتر اول مثنوی به خوبی نشان داده است.

از جهت معرفت هنری، مولانا نشان می دهد که اساساً صورت حقیقی صورت نیست که نقاش به تقلید از طبیعت نقاشی می کند، نقاشی چینیان در آن داستان مشهور یعنی مرآه، قرن رومیان و چینیان در دفتر اول مثنوی به خوبی نشان داده است.

از جهت معرفت هنری، مولانا نشان می دهد که اساساً صورت حقیقی صورت نیست که نقاش به تقلید از طبیعت نقاشی می کند، نقاشی چینیان در آن داستان مشهور یعنی مرآه، قرن رومیان و چینیان در دفتر اول مثنوی به خوبی نشان داده است.

از جهت معرفت هنری، مولانا نشان می دهد که اساساً صورت حقیقی صورت نیست که نقاش به تقلید از طبیعت نقاشی می کند، نقاشی چینیان در آن داستان مشهور یعنی مرآه، قرن رومیان و چینیان در دفتر اول مثنوی به خوبی نشان داده است.

فلسفه هنرها در آمدی رو زیبایی شناسی

نظریه شناخت گرای زیبایی شناسانه است و در کتاب فلسفه هنرها این نظریه را سوق بر اثر سایر رقیبانش یعنی لذت گرای زیبایی شناسانه و بیانیگری مرمی زیبایی شناسانه - مرمی توصیف می کند که در درون پوسته سخت صدف تزیین صرف گرفته است.

حال که برده برداشتن از ماهیت هنر به این دشواری است می توان اینگونه به معنایش نزدیک شد که برسد پس «ارزش هنر به چیست؟»

فلسفه هنر زیبایی شناسی فلسفی برای این پرسش، پاسخهای متعددی در اختیار دارد. برخی فلاسفه و نظریه پردازان هنر مدرن می گویند با توسل به نظریه لذت گرای زیبایی شناسانه (aesthetic hedonism) در مقام پاسخ به این پرسش برآید. فلسفه هنر مدرن جهان استوار است بر این فرض است که لذت، کما در آن امکان داشته به هنر آن ارجح و ولایتی بیشتر شود که معمولاً بر اساس لذت می شوند. هنر را از دل استلزامی برای ارزش گذاری هنر، منتقدان بسیاری در زیبایی شناسانه، جا چوب هنری دیگری فراهم آمد که «مانگرایی زیبایی شناسانه» (aesthetic expressivism) خوانده شد و نویسندگان به نظریه پردازانی چون توستوسوی و بندیکروچو زیر پرچم آن ایستادند.

ادعا و استلزام این طیف و دسته همان چیزی است که به کرات شنیده ایم که آنچه در هر اهمیت دارد (احساس)، است. البته بر اینگنیزش احساسی یکی از طرفی است که هنر به می تواند به مخاطبانش لذت، بیخندگی و لذت و احساسی بیاورد. این زیبایی زیبایی شناسانه، چیزی بیش از این است و آن این که «مخاطب هنر احساس است».

اما این نظر با منتقدان بسیاری دارد که بر این باور هستند که لذت، زیبایی، انگیزش احساس همگی باز یقینی به هنر و تجربه ما از آن دارد و جملگی واحد ارزش چشمگیری است. با این حال استاد به هیچ یک از آنها ارزش هنر در خاص ترین شکلش را منظور کرده و شایسته و بسنده است همین است و نمی کند. همچنین برخی فلاسفه هنر بر این نظر هستند هنوز همند است و اینجانب به «شخصیت گرای زیبایی شناسانه» (aesthetic cognitivism) نامیده می شود و بر این ایده انگشت می گذارد که هنر به عنوان اینکه یکی از منابع فهم، است ارزش دارد و ارزش هنر به دلیل چیزی است که از آن فلسفه ماون علقه باورمان و نااومانی است که هنر پدیدار استلال و مناسبت فلسفه هنر زیبایی شناسانه را مایل و مشغله و فلسفه آن دسته از افرادی که بر زیبایی و بررسی آثار هنری از هر نوعی سوزناک دارند، آتانی کند.

به همین اعتبار، این اثر از آنجایی که دانشگاهی است ولی خوانندگان عالم علقه اند به مطالعات زیبایی شناسانه را هم مخاطب قرار می دهد.

ایران ایر تورهای نوروز ۸۵ با پروازهای مستقیم ایران ایر

۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان

بیمروت، هندوستان، گوا، مالزی، استانبول

تشریفات، عصر پرواز، همسفری

۲۲۸۵۲۵۲۸، ۲۲۰۵۵۵۴۵، ۸۸۷۵۵۰۲۵

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد برای انجام عملیات اجرایی پروژه های زیر جدول، کلیه اطلاعات بیشتر، در یافت برگ درخواست شرایط شرکت در مزایده، با ذمه از فک و تسلیم پیشنهادات خود حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۰ به دبایزه خرید و فروش املاک واقع در خیابان ازادین -مابین خیابانهای نواب و اسکندری ساختمان مدیریت امور تدارکات و خدمات- طبق پتجو مراجعه نمایند. آس

تلفن انسانی دبایزه خرید و فروش املاک: ۵۶۹۲۲۲۲۲
۵۶۹۲۲۲۲۲

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب استان نوزین در نظر دارد اجرای پایلاند کارهای سیویل تحفه خانه فاضلاب نوزین را با مشخصات ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واحد شرایط و اکتادار نماید. لذا کلیه شرایط مناقصه دارای حداقل ربه ۲ آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت مبدل می آید برای دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به بعد ۷ روز کاری به شرکت جهانبند مشاورین و واقع در بزرگراه افرته خیابان فرزان سفی شماره ۵۱۱ مراجعه نمایند.

گرف مبلغ پرواز ۲۲۰۰۰۰ میلیارد ریال بر اساس چهارمین پهای سال ۱۳۸۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی ب - مدت اجرای پروژه ۱۵ ماه

حدا هزینه درج آگهی به مجده برنده مناقصه می باشد.

شماره تلفنهای جهانبند مشاورین آب: ۸۸۸۰۰۱۵۲
۸۸۷۲۱۵۹

ایران ایر تورهای نوروز ۸۵ با پروازهای مستقیم ایران ایر

۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان
۸ روزه ۸۰۰۰۰۰۰ تومان

بیمروت، هندوستان، گوا، مالزی، استانبول

تشریفات، عصر پرواز، همسفری

۲۲۸۵۲۵۲۸، ۲۲۰۵۵۵۴۵، ۸۸۷۵۵۰۲۵

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد برای انجام عملیات اجرایی پروژه های زیر جدول، کلیه اطلاعات بیشتر، در یافت برگ درخواست شرایط شرکت در مزایده، با ذمه از فک و تسلیم پیشنهادات خود حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۰ به دبایزه خرید و فروش املاک واقع در خیابان ازادین -مابین خیابانهای نواب و اسکندری ساختمان مدیریت امور تدارکات و خدمات- طبق پتجو مراجعه نمایند. آس

تلفن انسانی دبایزه خرید و فروش املاک: ۵۶۹۲۲۲۲۲
۵۶۹۲۲۲۲۲

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد اجرای پایلاند کارهای سیویل تحفه خانه فاضلاب نوزین را با مشخصات ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واحد شرایط و اکتادار نماید. لذا کلیه شرایط مناقصه دارای حداقل ربه ۲ آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت مبدل می آید برای دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به بعد ۷ روز کاری به شرکت جهانبند مشاورین و واقع در بزرگراه افرته خیابان فرزان سفی شماره ۵۱۱ مراجعه نمایند.

گرف مبلغ پرواز ۲۲۰۰۰۰ میلیارد ریال بر اساس چهارمین پهای سال ۱۳۸۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی ب - مدت اجرای پروژه ۱۵ ماه

حدا هزینه درج آگهی به مجده برنده مناقصه می باشد.

شماره تلفنهای جهانبند مشاورین آب: ۸۸۸۰۰۱۵۲
۸۸۷۲۱۵۹

آگهی فراخوان نخست مناقصه

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد برای انجام عملیات اجرایی پروژه های زیر جدول، کلیه اطلاعات بیشتر، در یافت برگ درخواست شرایط شرکت در مزایده، با ذمه از فک و تسلیم پیشنهادات خود حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۰ به دبایزه خرید و فروش املاک واقع در خیابان ازادین -مابین خیابانهای نواب و اسکندری ساختمان مدیریت امور تدارکات و خدمات- طبق پتجو مراجعه نمایند. آس

تلفن انسانی دبایزه خرید و فروش املاک: ۵۶۹۲۲۲۲۲
۵۶۹۲۲۲۲۲

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد برای انجام عملیات اجرایی پروژه های زیر جدول، کلیه اطلاعات بیشتر، در یافت برگ درخواست شرایط شرکت در مزایده، با ذمه از فک و تسلیم پیشنهادات خود حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۰ به دبایزه خرید و فروش املاک واقع در خیابان ازادین -مابین خیابانهای نواب و اسکندری ساختمان مدیریت امور تدارکات و خدمات- طبق پتجو مراجعه نمایند. آس

تلفن انسانی دبایزه خرید و فروش املاک: ۵۶۹۲۲۲۲۲
۵۶۹۲۲۲۲۲

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد اجرای پایلاند کارهای سیویل تحفه خانه فاضلاب نوزین را با مشخصات ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واحد شرایط و اکتادار نماید. لذا کلیه شرایط مناقصه دارای حداقل ربه ۲ آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت مبدل می آید برای دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به بعد ۷ روز کاری به شرکت جهانبند مشاورین و واقع در بزرگراه افرته خیابان فرزان سفی شماره ۵۱۱ مراجعه نمایند.

گرف مبلغ پرواز ۲۲۰۰۰۰ میلیارد ریال بر اساس چهارمین پهای سال ۱۳۸۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی ب - مدت اجرای پروژه ۱۵ ماه

حدا هزینه درج آگهی به مجده برنده مناقصه می باشد.

شماره تلفنهای جهانبند مشاورین آب: ۸۸۸۰۰۱۵۲
۸۸۷۲۱۵۹

آگهی مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب روستایی خوزستان در نظر دارد اجرای پایلاند کارهای سیویل تحفه خانه فاضلاب نوزین را با مشخصات ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واحد شرایط و اکتادار نماید. لذا کلیه شرایط مناقصه دارای حداقل ربه ۲ آب از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صورت مبدل می آید برای دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به بعد ۷ روز کاری به شرکت جهانبند مشاورین و واقع در بزرگراه افرته خیابان فرزان سفی شماره ۵۱۱ مراجعه نمایند.

گرف مبلغ پرواز ۲۲۰۰۰۰ میلیارد ریال بر اساس چهارمین پهای سال ۱۳۸۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی ب - مدت اجرای پروژه ۱۵ ماه

حدا هزینه درج آگهی به مجده برنده مناقصه می باشد.

شماره تلفنهای جهانبند مشاورین آب: ۸۸۸۰۰۱۵۲
۸۸۷۲۱۵۹